

1 Specifik Uppdragsbeskrivning

1.1 Inledning

I Allmänna villkor beskrivs det generella uppdrag som gäller alla vårdgivare som har avtal med Region Stockholm. I denna bilaga beskrivs det specifika uppdraget för det aktuella avtalet Transkulturellt Centrum, kunskapscentrum för transkulturell psykiatri, asyl- och flyktingsjukvård samt hälsokommunikation.

1.2 Kort om uppdraget

Region Stockholm verkar i ett mångkulturellt samhälle.

För vårdpersonal ställs speciella krav på bemötande och kunskap i mötet med patienter från olika kulturer. Upplevelser före och i samband med flykten sätter sin prägel speciellt på den psykiska hälsan. Den nya livssituationen kan vara komplicerad med tanke på den anpassningsprocess som ett nytt språk och ett nytt land innebär. Flyktingar som får uppehållstillstånd kan ha ett större sjukvårdsbehov och Regionen har ett ansvar att möta detta. Studier visat att flyktingar under de första åren i Sverige har ett lägre psykiatriskt vårdanvändande.

Lagen om hälso- och sjukvård till asylsökande m fl (2008:347) * ger vuxna asylsökande tillgång till vård som inte kan anstå samt avgiftsfri mödravård, vård vid abort och preventivmedelsrådgivning, samt tandvård som inte kan anstå.

Lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd ger vuxna personer som befinner sig i landet utan tillstånd samma rättigheter som vuxna asylsökande.

Asylsökande/gömda barn och ungdomar upp till 18 år har tillgång till samma hälso- och sjukvård, samt tandvård som folkbokförda.

Människor från olika kulturer ska få tillgång till vård av god kvalitet både på primärvårdsnivå och inom den specialiserade vården. Den kulturella mångfald som finns i befolkningen inom Region Stockholm skall tas tillvara för att stödja en kostnadseffektiv hälso- och sjukvård i länet. Vården och förebyggande folkhälsoarbete skall kunna vara en aktiv del i patientens integration i Sverige.

Verksamhetens uppdrag är att stärka vårdpersonalens kunskaper i transkulturella frågor genom utbildning, handledning, samordning, klinisk metodutveckling och evidensbaserade kunskapsanväringar.

Ett ytterligare uppdrag är att främja hälsa och förebygga ohälsa bland nyanlända och personer med bristande kunskaper i svenska språket som riskerar att utveckla ohälsa. Därmed befrämjas också deras möjligheter till integration, utbildning och deltagande i arbetslivet.

1.3 Målgrupp

1.3.1 Uppdragets målgrupp

För utbildning, handledning, samordning och metodutveckling är målgruppen personal inom Regionens verksamheter, både i egen regi och inom upphandlade

enheter. För hälsokommunikation är målgruppen nyanlända och personer med bristande kunskaper i svenska språket som riskerar att utveckla ohälsa. I hälsokommunikatörernas uppdrag ingår även att utbilda, informera och ge konsultation till personal i vården (med avtal med Region Stockholm) som arbetar med målgruppen samt till personal i kommuner som anmäler intresse.

1.3.2 Områdesansvar

Hälsokommunikatörernas uppdrag omfattar alla kommuner i länet. Kommunerna kan beställa hälsokommunikation till sina invånare med migrationsbakgrund utifrån de behov som finns.

Utbildning, handledning, samordning och metodutvecklingsuppdraget omfattar alla vårdverksamheter, både i egen regi och inom upphandlade enheter.

1.4 Uppdraget

Transkulturellt centrum är ett kunskapscentrum vilket främst är uppdragsstyrt. Uppdragen sätts i samråd mellan beställare och Vårdgivare och revideras en gång per år eller när part så begär. Uppdragen är fördelade i fyra kunskapsområden: utbildning, information och klinisk metodutveckling, handledning och konsultation, samordning och hälsokommunikation.

Utbildning, information och metodutveckling

- *Samla och sammanställa evidensbaserad kunskap inom områdena transkulturell psykiatri samt hälso- och sjukvård inklusive tandvård för asylsökande med flera, personer utan tillstånd och nyanlända samt hälsokommunikation och sprida den inom Regionens verksamheter.*
- *Stödja implementering av aktuell policy, riktlinjer och tillämpningar i alla av Region Stockholms finansierade verksamheter.*
- *Främja målgruppens hälsa och förebygga ohälsa genom att identifiera och systematiskt kartlägga områden där vården inte når ut*
- *Erbjuda utbildning, stöd och metodutveckling inom primärvårdens psykosociala insatser.*
- *Verka för kompetensutveckling, klinisk metodutveckling och uppmuntra forskning inom områdena transkulturell psykiatri och hälso- och sjukvård inklusive tandvård för asylsökande med flera och nyanlända som ingår i den kommunala flyktningmottagning och arbetsförmedlingens insatser.*

Handledning och konsultation

- *Svara för handledning och konsultation inom området transkulturell psykiatri inom psykiatrin (vuxen och barn- och ungdomspsykiatrin) och primärvård samt viss möjlighet att ge handledning och stöd avseende transkulturella och migrationsrelaterade frågor inom somatiska vården. Vidare svara för konsumtionsstöd till psykiatri och primärvård avseende tortyrskadeutredningar*
- *Svara för konsultfunktion i frågor som rör hälso- och sjukvård (inkl. barnhälsovård) och tandvård för asylsökande med flera, nyanlända och personer utan tillstånd*

Samordning

- *Initiera och i förkommande fall formalisera sammansättningen av professionella nätverk utifrån olika personalkategorier, problemställningar eller grupper för barn och vuxna med speciell fokus med barn samt hålla kontakter med nationella och internationella nätverk*
- *Utveckla samordningen mellan asyl- och flyktingsjukvården och kommunernas flyktingmottagningar och arbetsförmedlingens insatser.*
- *Utveckla samordningen mellan asyl- och flyktingsjukvården och elevhälsan.*
- *Vara en samtalspart tillsammans med beställaren gentemot staten i medicinska och strukturella frågor som rör asyl- och flyktingsjukvården inkl. tandvård samt transkulturell psykiatri.*

Hälsokommunikation

- *Ha hälsokommunikation i gruppverksamheter (asylsökande och nyanlända barn och vuxna) i form av dialog och gruppmetodik utifrån hälsopedagogiskt material på modersmål eller anpassad svenska.*
- *Utbilda, informera och ge konsultation till personal i vården (med avtal med region Stockholm) som arbetar med målgruppen för hälsokommunikation samt till personal i samverkande kommuner.*

Prioriteringsordningen mellan de olika uppdragen skall beaktas att 31 % av verksamheten ska avse transkulturell psykiatri och 37 % avse asyl- och flyktingsjukvård inkl. tandvård och 32 % asyl och hälsokommunikation.

1.4.1 Samverkan

1.4.1.1 Samverkan för målgruppens bästa

Vårdgivaren ska samverka med vårdgivare och huvudmän i den omfattning som krävs för Uppdragets utförande. I detta ingår att utveckla och dokumentera arbetssätt och rutiner för samverkan

1.4.1.2 Övergripande samverkansöverenskommelser

Vårdgivaren ska känna till och följa beslut och riktlinjer i samverkansöverenskommelser som finns mellan region Stockholm och andra huvudmän och som berör Vårdgivarens uppdrag.

1.5 Personal och kompetens

Vårdgivaren ska ha personal i den omfattning som krävs för att utföra Uppdraget i enlighet med Avtalet.

Vårdgivaren ska tillse att personalen har för Uppdraget adekvat utbildning och kompetens och får den kompetensutveckling som erfordras.

Personal ska tala och förstå samt kunna läsa och skriva svenska.

Vårdgivaren ska säkerställa att verksamhetschefen har adekvat kompetens och tillräckliga kunskaper för att leda den systematiska utvecklingen av verksamhetens kvalitet i enlighet med verksamhetens ledningssystem. I detta ingår att vara väl förtrogen med och insatt i de lagar, förordningar, föreskrifter, riktlinjer, råd och rekommendationer som gäller för hälso- och sjukvården, både nationellt och lokalt.

Verksamhetschefen för Norra Stockholms psykiatri är ansvarig för verksamheten. Vårdgivaren skall ha en (sektion)chef som svarar för verksamheten och som har det samlade ledningsansvaret. Vårdgivaren ska skriftligt informera Beställaren inför byte av(sektions)chef. Beställaren skall även godkänna ev förändringar av antal anställda eller deras kompetensstruktur.

Personalkompetensen ska täcka de områden som uppdraget gäller
Personalen skall ha dokumenterade transkulturella kunskaper inom respektive specialtområde som krävs för att uppdraget ska göras inom områden psykiatri/specialist psykiatri (barn och vuxna), hälsokommunikation samt hälso- och sjukvårdsfrågor inklusive tandvård och administration, information och kommunikation.

Personalen skall även ha goda kunskaper om Region Stockholms vårdorganisation både inom den egendrivna och upphandlade verksamheten. Vårdgivaren skall vid begäran skriftligt kunna redovisa de anställdas kompetens och erfarenhet.

1.6 Tider för verksamhetens bedrivande

Verksamheten skall bedrivas vardagar under kontorstid. Telefontid skall anges i EK katalogen.

1.6 Miljö

Vårdgivaren ska ha ett miljöledningssystem certifierat enligt ISO-standard 14001, EMAS eller motsvarande om ersättningen överstiger 15 miljoner kronor per år. Kravet på miljöcertifiering gäller också om Vårdgivaren är del av en koncern eller motsvarande vars sammanlagda årliga ersättning från Beställaren överstiger 15 miljoner kronor.

Kravet på att verksamheten är certifierad infaller senast 31 december året som följer det år 15 miljoner kronor i ersättning är överskriden.

Om vårdgivarens ersättning understiger 15 miljoner kronor per år ska denna vara miljödiplomerad av Beställaren om den inte är miljöcertifierad.

Diplomering ska ske senast ett år efter driftstart. Beställarens miljödiplom gäller ett år från den dag det godkänns.

1.7 Forskning, utveckling och utbildning

Vårdgivaren ska bedriva kunskapsbaserad och ändamålsenlig verksamhet vilket innebär att insatserna ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet och formas för att fullgöra uppdraget på bästa möjliga sätt.

1.7.1 Effektiv verksamhet

Vårdgivaren ska bedriva en effektiv verksamhet vilket innebär att tillgängliga resurser utnyttjas på bästa sätt för att uppnå uppsatta mål. Detta innebär att insatserna utformas och ges i samverkan med övriga aktörer.

1.8 Jämlik och jämställd vård

Vårdgivaren ska vid planerandet och utförandet av sitt uppdrag verka för att vården ska vara jämlik och jämställd i enlighet med landstingets policyer och program, se Vårdgivarguiden.

1.9 Uppföljning

Uppföljning syftar till att granska om enheten uppfyller åtagandena enligt ingånget avtal och till att skapa en grund för gemensam utveckling av det uppdrag som Vårdgivaren arbetar med.

Uppföljningen sker på olika nivåer och kommer bl a att omfatta

- avtalsavstämning
- resultat
- omfattning/volymer ex vis av olika typer av utbildningar/konsultationer

Vårdgivaren skall göra egna mätningar av hur brukarna uppfattar tillgänglighet, bemötande, service och kontinuitet som redovisas vid uppföljningsmötet.

Vårdgivaren skall redovisa detta i en årlig verksamhetsberättelse, senast den sista mars nästkommande år. På begäran skall Vårdgivaren även inlämna en ekonomisk årsredovisning inom 3 månader efter avslutat räkenskapsår.

Beställaren äger rätt att hos Vårdgivaren studera arbetet och dess underlag för att säkerställa att tjänsterna uppfyller överenskomna krav och uppdrag. Vårdgivaren skall i samtliga fall, utan kostnader för Beställaren, biträda granskaren i arbetet. Beställaren kommer att genomföra uppföljning av verksamheten minst en gång per år.